

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента
Мова викладання	Українська
Рік навчання	Другий

Характеристика навчальної дисципліни	
Семестр навчання	3, 4-й
Обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Кримінальне право» – обов’язкова компонента освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність», що реалізуються у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які належать до сфери управління МВС України. Кримінальне право України відноситься до фундаментальних галузей права, функціонал якої відбиває не тільки політику держави у сфері протидії злочинності. Кримінальне право, водночас, є свого роду негативною Конституцією, частиною суспільного договору, в якій найбільш фактурно відбиваються ті соціальні блага, цінності, що є найзначущими для суспільства і посягання на які ставиться під найсуворішу заборону. Тому вивчення кримінального права виконує світоглядну, ідеологічну у сфері права й ідентичнісну функцію через набуття знань та усвідомлення виражених у правових конвенціях засад суспільного договору щодо неприпустимого, потреб людини, суспільства і держави у безпеці, механізмах її охорони й захисту. До проведення аудиторних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право» можуть долучаються практичні працівники, які окреслюють прикладні аспекти згідно з теми заняття та відповідають на питання здобувачів вищої освіти.</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти доктринальних положень кримінального права, формування наукових уявлень про системно-правові зв’язки кримінального права з іншими галузями права, розуміння його функцій, задач та принципів; оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними знаннями про зміст інститутів Загальної частини кримінального законодавства України, формування розуміння їх впливу на застосування норм Особливої частини; засвоєння знань про основні групи і види складів кримінальних правопорушень, зокрема підслідних органам досудового розслідування</p>

	<p>Національної поліції України; формування у здобувачів освіти необхідних і достатніх компетентностей, теоретичних та практико орієнтованих передумов, навичок застосування кримінального закону, здійснення кримінально-правової кваліфікації; розширення та поглиблення уявлення здобувачів освіти про особливості соціального управління засобами правової політики, роль і значення в ньому кримінального права; конструювання розуміння ролі кримінального права у забезпеченні соціодинаміки, охорони й захисту суспільних відносин, соціальних благ, цінностей, сприяння державному будівництву, зміцненню ідеологічних засад культурної та національної ідентичності, зокрема в умовах відсічі збройній агресії та повоєнного транзиту українського суспільства; підвищення загальної правової культури; формування впевненості фахівців в благодійності ідей правової держави і необхідності їх реалізації у кримінальній процесуальній діяльності, відданості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою і людиною; забезпечення спадковості у формуванні інтелектуальної еліти нації через забезпечення вагової складової правничої освіти, передачі досвіду минулих поколінь, забезпечення спадковості у розвитку української юридичної науки у галузі кримінального права; стимулювання неутилітарних мотивацій до ефективної правозастосовної діяльності як складової правової держави України у складі цивілізаційної сім'ї вільних народів Європи.</p>
<p>Програмні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти за ОПП</p>	
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку,</p>

	<p>верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні компетентності (СК)</p>	<p>СК3. Здатність професійно оперувати категоріально понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.</p> <p>СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.</p> <p>СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання.</p>
<p>Результати навчання (РН)</p>	<p>РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.</p> <p>РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p> <p>РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p> <p>РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.</p>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1: Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 2: Кримінальне правопорушення та його види. Склад кримінального правопорушення.	6	2	2	-	-	2	
Тема № 3: Об'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 4: Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 5: Стадії вчинення кримінального правопорушення.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 6: Співучасть у кримінальному правопорушенні.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 7: Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 8: Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 9: Звільнення від кримінальної відповідальності.	4	-	-	-	-	4	
Тема № 10: Покарання та його види	8	2	2	-	-	4	
Тема № 11: Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість, її погашення та зняття.	8	2	2	-	-	4	
Тема № 12: Обмежувальні та інші заходи кримінально-правового характеру. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	8	2	2	-	-	4	

Всього за семестр № 3	90	22	22	-	-	46	залік
Семестр № 4							
Тема № 1: Поняття Особливої частини кримінального права, її система та значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень	4	2	-	-	-	2	
Тема № 2: Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	6	2	2	-	-	2	
Тема № 3: Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	10	4	4	-	-	2	
Тема № 4: Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	6	2	2	-	-	2	
Тема № 5: Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	6	2	2	-	-	2	
Тема № 6: Кримінальні правопорушення проти власності	10	4	4	-	-	2	
Тема № 7: Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	6	2	2			2	
Тема № 8: Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	7	2	2	-	-	3	
Тема № 9: Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	7	2	2	-	-	3	
Тема № 10: Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	6	2	2	-	-	2	
Тема № 11: Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	6	2	2	-	-	2	
Тема № 12: Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.	6	2	2	-	-	2	
Тема № 13: Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.	6	2	2	-	-	2	
Тема №14 Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.	4	-	2	-	-	2	
Всього за семестр № 4	90	30	30	-	-	30	Екзаме н

4. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Вереша Р. В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навч. посіб. Київ : Алерта, 2022. 612 с.
2. Задачник з кримінального права України (загальна та особлива частини) : практикум / [Литвинов О. М., Орлов Ю. В., Ященко А. М. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2023. 204 с.
3. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2023. 352 с.
4. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 520 с.
5. Розслідування воєнних злочинів і пов'язаних з війною кримінальних правопорушень: кримінально-правові, кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти : наук.-практ. посіб. / [І. В. Гловюк, О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., члена-кор. НАПрН України В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. 400 с.

Додаткова (методичне забезпечення)

1. Андрушко А. В. Теоретико-прикладні засади запобігання та протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи: монографія. Київ: Ваіте, 2020. 560 с.
2. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2019. 288 с.
3. Дудоров О. О. Кримінально-правові проблеми сучасної України (вибрані праці). Київ : Ваіте, 2022. 632 с.
4. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики) : практик. порадник / О.О. Дудоров; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідорєнка. Сєверодонєцьк : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідорєнка, 2018. 92 с.
5. Колос М. І. Українське кримінальне право: походження, розвиток і сучасність : монографія. Київ : Освіта України, 2019. 836 с.
6. Мовчан Р. О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми : монографія. Київ : Норма права, 2022. 244 с.
7. Орлов Ю. В. Злочинність і протидія їй в умовах війни: кримінально-правовий та кримінологічний виміри : монографія. Харків : Право, 2023. 252 с.
8. Палюх Л. М. Кримінальна відповідальність за злочини проти правосуддя

: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 742 с.

9. Хавронюк М. І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей до Кримінального кодексу України. 3-є вид. Київ : ВД «Дакор», 2022. 266 с.

10. Ященко А. М., Крижановський М. В. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб : монографія. Харків : Право, 2020. 264 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua> .

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>

4. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>

5. Офіційний веб-сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua>